

AANBIEDINGSFORMULIER COMMISSIEBESPREKING

Verzoek college van burgemeester en wethouders voor commissiebehandeling

Vastgesteld in B&W-vergadering van 16 april 2019

Zaaknummer: 14864-2019
Registratienummer: 14864-2019:210371

Onderwerp

Werkgeverschap Gezins- en Jongerencoaches

Inhoud

In de vijf Peelgemeenten worden Gezins- en Jongerencoaches (GJC's) ingezet. In Laarbeek zijn de GJC's ondergebracht in het Sociaal Team en werken daar integraal samen met de WMO-consulenten en Participatiemedewerkers. Enige tijd geleden heeft u als commissie een bezoek gebracht aan het Sociaal Team en hebben zij zichzelf mogen presenteren. De GJC's geven hulpverlening (zonder beschikking) aan jeugdigen en hun ouders, voeren casusregie en zijn de link naar het voorliggend veld. Wanneer het nodig is, doen zij ook de toeleiding naar jeugdhulp en verzorgen de beschikking daarvoor. Daarmee zijn de Gezins- en Jongerencoaches een fundament en centrale spil in ons jeugdhulpstelsel. De organisatie en wijze van inzet van de Gezins- en Jongerencoaches organiseert iedere gemeente op haar eigen manier. Dit betekent dat er op dit moment ook verschillend mee wordt omgegaan: in eigen dienst, via detachering, via inkoop, via subsidie.

Al geruime tijd is het werkgeverschap van de Gezins- en Jongerencoaches een ontwikkelpunt op de agenda van de Gemeenschappelijke Regeling (GR) Peelgemeenten en de afzonderlijke gemeenten. Op dit moment organiseren de gemeenten zelf de wijze van werkgeverschap van de Gezins- en Jongerencoaches. Gezamenlijke besluitvorming was én is voor onze gemeente een wens. Om daarin een doorbraak te realiseren, is er in 2018 een onderzoek naar het werkgeverschap van de Gezins- en Jongerencoaches ingesteld door Anja Krijnberg Advies. Op basis van het opgeleverde rapport hebben wij, ter voorbereiding op een gezamenlijk overleg van de portefeuillehouders van de vijf Peelgemeenten in januari 2019, onze voorkeur uitgesproken voor het scenario 'in dienst van één jeugdhulporganisatie'. Tijdens deze bijeenkomst werd naar elkaar toe nog het voornemen uitgesproken om tot een gezamenlijke keuze te komen.

Op 22 januari ontvingen wij het bericht, in navolging van de gemeente Gemert-Bakel, de gemeente Deurne besloot om de Gezins- en Jongerencoaches in gemeentelijke dienst te nemen. Vervolgens hebben de wethouders Jeugd van de gemeente Asten, Laarbeek en Someren direct overleg gezocht en naar elkaar toe uitgesproken dat hun wens bleef om te komen tot gezamenlijke besluitvorming. Daarbij zijn de volgende uitgangspunten geformuleerd:

- verminderen kwetsbaarheid binnen de teams van Gezins- en Jongerencoaches;
- meer mogelijkheden tot inzet specifieke expertises;
- creëren van meer eenheid binnen het werkgebied van de GR Peelgemeenten;
- het is beter mogelijk processen op elkaar en op de GR Peelgemeenten af te stemmen, waardoor de organisatie van backoffice-activiteiten effectiever, efficiënter, duidelijker en

tegen zo laag mogelijke kosten, ingericht kunnen worden.

Bij de keuze van de vorm van werkgeverschap zijn de volgende zaken van belang:

- *Inwoners centraal:* voor onze inwoners willen we dat ze de best passende ondersteuning krijgen. Onze Gezins- en Jongerencoaches hebben hiervoor relevante kennis, ervaring, expertise en vaardigheden nodig. Daarbij wordt integraal, dus niet alleen vanuit het perspectief Jeugdwet, maar ook en vooral in samenhang met bijvoorbeeld de mogelijkheden en kracht van het voorliggend veld, Wmo, Participatie en Veiligheid, gekeken en gehandeld.
- *Transformatie:* vanuit de gedachte dat de Gezins- en Jongerencoach de spil is in de toegang tot de jeugdhulp moet de transformatiegedachte bij hen goed 'tussen de oren' zitten: inzet op eigen verantwoordelijkheid voor zover mogelijk, vroegtijdige, lichtere en tijdelijke inzet van ondersteuning om zwaardere zorg later te voorkomen. Maar ook: op een nieuwe, innovatieve manier kijken naar mogelijke nieuwe vormen van ondersteuning of nieuwe samenwerkingsvormen tussen organisaties.
Een goede transformatie begint bij de basis en dat zijn de Gezins- en Jongerencoaches.
- *Regie:* om goed te kunnen sturen op deze transformatie en de koers van onze gemeente, vinden we het een voorwaarde dat er een rechtstreekse aansturing is vanuit de gemeente.
- *Deskundigheid van de Gezins- en Jongerencoaches:* de Gezins- en Jongerencoaches hebben een diversiteit aan taken, waarbij van alle taken een hoge kwaliteit verwacht wordt en uiteenlopende vaardigheden gevraagd worden: hulpverlening, casusregie en het verlenen van beschikkingen voor de inzet van individuele voorzieningen. En dat in een heel breed 'speelveld': gezinnen met verschillende opvoed- en opgroevragen, verschillen in mate van complexiteit en hulpvragen met verschillende achtergronden (bijv. Geestelijke Gezondheidszorg (GGZ), Licht Verstandelijke Beperking (LVB), gedrag). Iedere Gezins- en Jongerencoach heeft een andere focus, achtergrond, specialisatie, werkwijze en netwerk. Dit vraagt om behoud van expertise en deskundigheid en in het licht van de transformatie om een voortdurende vakinhoudelijke doorontwikkeling van de Gezins- en Jongerencoaches: opleiding in kennis/expertise en actuele vraagstukken, aanbod en opleidingen.
- *Kosten:* de nieuwe invulling van het werkgeverschap mag niet meer kosten dan dat het nu doet.
- *Gelijkheid tussen Gezins- en Jongerencoaches:* er is een verschil in arbeidscontracten bij de Gezins- en Jongerencoaches. Het gaat hierbij om verschil in cao's en dus in salaris en arbeidsvoorwaarden. Ook zijn er tussen de moederorganisaties verschillen voor wat betreft klachtenprocedures en tuchtrechtelijke aangelegenheden. Dit leidt tot ongelijke situaties binnen de teams. Dit willen we opheffen.
- *Bekostiging:* er zijn voor dezelfde functie nu verschillen in de wijze van subsidie/inkoop en de bijbehorende tarieven en afspraken. Uniformiteit is een wens.

Gevolgd proces

In de afgelopen jaren zijn er diverse voorstellen opgesteld en zijn er werkgevers-scenario's ontwikkeld. De wens is nu duidelijkheid te scheppen. In aansluiting op het voorkeursscenario 'in dienst bij één jeugdhulporganisatie' heeft daarom in eerste instantie een gesprek plaatsgevonden tussen de drie gemeenten en de huidige moederorganisaties van de Gezins- en Jongerencoaches. Daarin zijn de voor de gemeenten de belangrijke uitgangspunten aangegeven en is aan de moederorganisaties gevraagd daarvoor een voorstel in te dienen.

In maart heeft daarnaast een verkennend bestuurlijk overleg plaatsgevonden tussen de gemeenten Asten, Laarbeek en Someren en de uitvoeringsorganisatie van de GR Peelgemeenten met de vraag een aantal scenario's uit te werken:

- de GR Peelgemeenten verzorgt voor de gemeenten de subsidiering van de Gezins- en Jongerencoaches (bij één hoofdaannemer);
- het werkgeverschap van de Gezins- en Jongerencoaches wordt ingevuld door de GR Peelgemeenten.

Nadat beide voorstellen ontvangen zijn, hebben er op 5 april 2019 verdiepende gesprekken met de twee partijen plaatsgevonden waarbij met name is ingezoomd op de onderwerpen regievoering/aansturing en deskundigheidsborging c.q. –bevordering. De gesprekken hebben geleid tot een unaniem voorkeursscenario voor de drie gemeenten.

Scenariokeuze

Aan de hand van de opsomming van de voor ons belangrijke zaken voor het werkgeverschap zijn de voorstellen beoordeeld. Dit heeft geleid tot ons voorgenomen besluit om het werkgeverschap van de Gezins- en Jongerencoaches bij de Gemeenschappelijke Regeling Peelgemeenten te beleggen met daarbij de volgende variant om nader uit te werken:

De Gezins- en Jongerencoaches zijn in dienst van de GR Peelgemeenten. Daarnaast zorgt de GR Peelgemeenten voor een expertpool, met gespecialiseerde medewerkers die worden ingezet vanuit moederorganisaties(s).

Deze keuze heeft een aantal pluspunten:

- het geeft de gemeenten de mogelijkheid om zelf de Gezins- en Jongerencoaches functioneel aan te sturen;
- er is uniformiteit in arbeidsvoorwaarden en kostprijs;
- er is verbetering te halen in de verbinding tussen beleid rondom inkoop en individuele voorzieningen jeugdhulp en de toeleiding tot deze voorzieningen.
- er is verbetering te halen uit een nauwere verbinding tussen frontoffice en backoffice;
- het voorstel heeft meer oog voor integraliteit over de verschillende domeinen heen.

Het kan als een risico ervaren worden dat de GR Peelgemeenten een ambtelijke organisatie is. De Gezins- en Jongerencoaches richten zich op hulpverlening aan gezinnen. Dit is van oorsprong geen ambtelijke kerntaak. De GR Peelgemeenten heeft op dit moment niet de vakinhoudelijke expertise die de moederorganisaties hebben. Uit het gesprek blijkt dat de GR Peelgemeenten wel concrete ideeën heeft hoe daar invulling aan te geven. Er zal serieuze inzet gepleegd moeten worden op de noodzakelijkheid van inzet op specialismen, expertises, vaardigheden en voortdurende deskundigheidsbevordering. Ook in verband met SKJ (Stichting Kwaliteitsregister Jeugd)- en BIG (Beroepen Individuele Gezondheidszorg)-registraties is het van belang dat de vaardigheden van de Gezins- en Jongerencoaches blijvend getraind worden. Bij dit scenario wil de GR daarvoor de samenwerking zoeken met organisaties, die deze deskundigheid in huis hebben.

Uit de aanbieding van de gezamenlijke moederorganisaties en de verdiepende gesprekken die gevoerd zijn bleek ook een onoverbrugbaar verschil van inzicht tussen hen en de gemeente

op het gebied van de regievoering. Waar het voor ons essentieel is deze taak bij de gemeente zelf te houden was dit voor de aanbieders eveneens een voorwaarde. De moederorganisaties gaven daarbij aan dat dus ook de huidige situatie waarbij medewerkers van deze organisaties onder gemeentelijke regie hun taken uitvoeren een niet wenselijke situatie is.

In het voorstel van de moederorganisaties blijft ook de ongelijkheid in kostprijs en arbeidsvoorwaarden bestaan. Daarmee zou het probleem blijven bestaan, wat we met een nieuwe vormgeving van werkgeverschap juist willen oplossen.

Ten slotte is het voorstel van de moederorganisaties gericht op het werken binnen de kolom jeugd. In de huidige situatie waarbij de gemeente al de regie voert is daarbij integrale samenwerking in het Sociaal Team op een goede wijze in te vullen. Deze integrale samenwerking komt onder druk te staan als binnen de kolom jeugd een externe partij de regie zou gaan voeren.

Vervolgtraject

Als uitgangspunt hebben wij uitgesproken dat na ons voorgenomen besluit van 16 april een termijn van ongeveer 8 weken nodig is om tot een definitief besluit te komen. Zorgvuldigheid gaat daarbij echter boven snelheid.

In deze periode zijn en dienen onder andere de volgende acties uitgevoerd te worden.

- Informeren betrokken organisaties over het door ons genomen besluit;
- Bij voorkeur in onderling overleg afspraken maken over het vervolgtraject, waaronder met name de voorwaarde betreffende de overgang van personeel.
- Betrekken adviesraad Sociaal Domein.
- Betrekken Commissie Sociaal Domein.
- Besluitvorming in het AB van de GR Peelgemeenten.
- Nadere uitwerking door de GR Peelgemeenten van het gekozen scenario, met name op het onderdeel kostenneutraliteit en kennisborging- en bevordering.

Indien bovenstaande leidt tot een definitief besluit van ons college dat in de lijn ligt van het voorgenomen besluit kan daarna de uitvoering verder ter hand worden genomen. Deze uitvoering zal plaatsvinden vanuit een projectorganisatie die nu al is ingesteld en bestaat uit medewerkers van de GR Peelgemeenten en de betrokken gemeenten. De bestuurlijke regie wordt gevoerd door de drie portefeuillehouders Jeugd van de gemeenten (stuurgroep). De beoogde ingangsdatum van de nieuwe situatie is 1 januari 2020.

Met dit verzoek mee te zenden stukken

n.v.t.

Inhoud ter inzage liggende dossier

n.v.t.

Portefeuillehouder: J.H.C.M. Briels.

Naam behandelend ambtenaar: M.H.M.G van Esch.

Het college van burgemeester en wethouders verzoekt

om over de inhoud van dit onderwerp in de commissie SD met de portefeuillehouder van gedachte te wisselen.